

A Szent Korona és a magyar küldetés

Dr. Balogh Sandor

(Részlet A Szent Korona és a koronázás misztériuma c. kéziratból)

Csomor Lajos szakmai felfedezésekre alapított tétele, hogy t. i. a Korona sokkal a honfoglalás előtt keletkezett, a Korona történetében többszáz éves urt hagy. Erre azonban van több leheto magyarázat.

Nagy Károly koronázása

Az elso, hagyományos történelmi ismeretekre hivatkozó magyarázatot főt. Szigeti István, az aacheni magyar kolónia lelkésze nyújtja. Szigeti egyik német paptársának javaslatára elkezdte az aacheni levéltárban kutatni Nagy Károly (Charlemagne) koronázásának részleteit. Nagy meglepetésére arra a konklúzióra jutott, hogy Nagy Károly 800 karácsony napján történt koronázásakor használt korona a mi Szent Koronánk volt.

Szigeti István szerint a Szent Koronát Károly az avarok elleni harcokban zsákmányolta. Einhard, Nagy Károly fogadott fia szerint apja hat, mások szerint húsz szekér avaroktól zsákmányolt kincssel és ékszerrel tért vissza pannóniai hadjáratából, és ezen kincsek közt lehetett a mi Koronánk is. A SZENT KORONA TITKA (1996, Lakitelek) c. könyvében Szigeti dokumentálja elméletét (25-27 o.).

Szigeti szerint Nagy Károly végrendeletében eloirta, hogy koronázási koronájával a fején temessék el, ami meg is történt 814-ben bekövetkezett halála után. Szigeti kutatása szerint majdnem kétszáz évvel később III Ottó Császár, Nagy Károly késői utódja és Szent István keresztapja, felnyitatta Károly sírját és az onnan kivett koronát a legenda szerint egy lengyel hercegnek ígérte, de Szilveszter pápa álmot látott és végül Istvánnak, a magyarok fejedelmének küldte el az általa megáldott koronát. Szigeti szerint azonban valószínűleg István kérte eredetileg is a koronát, az elozo tulajdonjog alapján, mivel azt István avar alattvalóinak oseitól, a Pannóniában élo avaroktól rabolta el Nagy Károly. Így az sincs kizárva, hogy III. Ottó István keresztfia kérésére vette ki a koronát a sírból és küldte Szilveszter pápán keresztül Istvánnak és a lengyel herceg története csak kitalált ködösítés. Ezt a magyarázatot látszik támogatni az a tény, hogy Nagy Károly eltemetése óta (814), több, mint ezer év alatt soha senki nem fedezett fel egy másik eltemetett koronát, tehát minden valószínűség szerint igaz, hogy Otto kivette az eltemetett koronát.

Szigeti érdekes magyarázatot ad, hogy miért nem lett ez már akkor köztudott, hogy t.i. Szent István koronája Nagy Károly sírjából került elo. A korona kivétele a sírból sírrablásnak és hullagyalázásnak számított volna, és Ottó hírnevét, mint az Egyház védoje és oltalmazója, nagyon megtépázta volna. Így, bár ez a fennmaradt iratokból valószínűsítheto, a korabeli lakosság előtt titokban tartották és ezért volt szükség a Hartvig legendából ismert történetre.

Ez az elmélet illetve felfedezés nagyon közel van Csomor megállapításához, azt mintegy kiegészíti a Szent Korona hollétével illetve több száz éves eltunésével és az avarokhoz, azaz a felettük is uralkodó magyar királyhoz, Istvánhoz való visszatérésével kapcsolatban. Míg Csomor megmagyarázza, hogy hogyan került a korona Szabir-Magyarországból az avarokhoz, Szigeti kiderítette, hogy hogyan került az avaroktól Szilveszter pápához és tole Istvánhoz. De perdönto

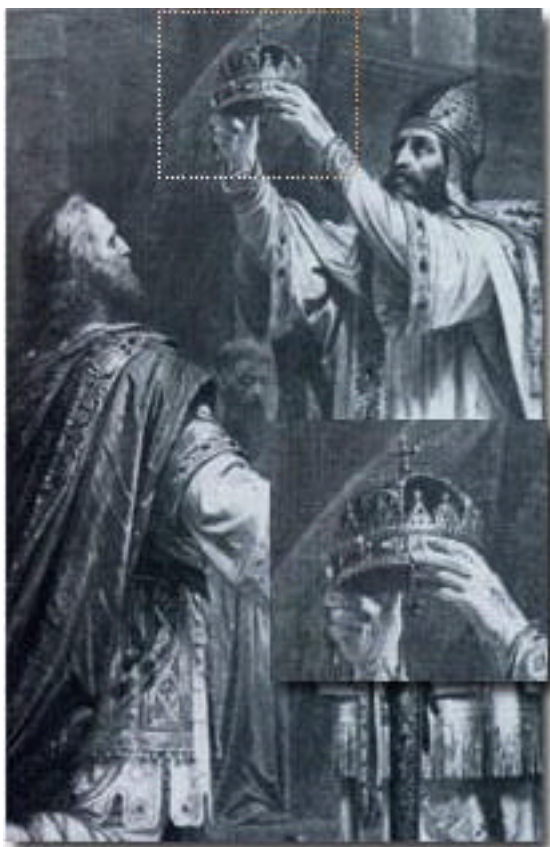
bizonyítékunk nem volt: se a CNN, se a BBC, de még csak a New York Times riportere sem volt jelen Nagy Károly koronázásakor. És itt váratlanul egy 19. századbeli német festő jön a segítségünkre.

Sajnos, Szigeti nem talált illetve közölt eredeti korabeli rajzot vagy ábrát. Azonban létezik egy festmény Münchenben amely 1850-ben a bajoriai Maximilian II rendelkezésére készült Nagy Károly koronázásáról. Bár a festő nyilván nem volt jelen a koronázáson, a festmény nagyon fontos a mi szempontunkból. A Művészetek Szótára (The Dictionary of Art) szerint az illető festő, Wilhelm von Kaulbach (1822-1903), arról volt híres, hogy történelmi képeiben a legapróbb részletet is, személyes tanulmányai alapján a leghűségesebben festette meg.

Nos, a kép (lásd fent színesben, alább fehér-feketén, a korona nagyítva az alsó jobb sarokban) tagadhatatlanul a mi Szent Koronánkhoz nagyon hasonló koronát ábrázol, ahogy azt Szilveszter pápa, a pápai koronával a fején, Károly fejére teszi. Szigorú összehasonlítás alapján nagyon valószínű, hogy a festmény a Szent Koronát ábrázolja

Bár a kereszt még egyenes, de felismerhető a kis gombokról a kereszt végein. Egyetlen eltérés mutatkozik: a keresztpánt ívesen van kiképezve. Azonban elől a Jézus kép, majd mellette kétoldalt a háromszögu mellett a félkör alakú pártafoglalat, és a Jézus kép alatt lévő tojás alakú drágako, mind az azonosságra mutatnak. Csupán a csüngök nem látszanak a festményen.

Erre logikus magyarázat lenne, hogy Kaulbach találhatott korabeli de azóta esetleg eltűnt rajzot, és azt élethűen lemásolta, és a részletekben esetleg a mi Szent Koronánkat vette mintául. Kaulbach reputációja alapján nem valószínű, hogy ok nélkül másolta volna a Szent Koronát, amely az akkori történészek véleménye szerint nem is létezett még Szent István korában, így a 19-ik századbeli ismeretek alapján anakronizmus lett volna feltételezni hogy István koronája már 800-ban létezett. Így kellett, hogy legyen valahol egy rajz vagy festmény, amelynek alapján Kaulbach megfestette a koronázást és a Szent Koronát. Szigeti nem tud ilyen ábrázolásról, így lehet, hogy Kaulbach még használta, és utána eltűnt az eredeti ábrázolás. Az sincs kizárva, hogy Kaulbach hagyatékának tüzetes átkutatása során előkerülne az eredeti ábrázolás.

2, Kaulbach, Nagy Károly koronázása, fekete-fehér, Korona kiemelve

Így Kaulbach százötven évvel ezelőtt készült festménye a legerősebb, sokak szerint szinte dokumentum értékű bizonyíték a Szent Korona igaz történetét azaz a Korona mai formájában való létezését illetően amíg eredeti, korabeli rajzot nem találunk. Azonban sajnós, a Szigeti elmélet és a Kaulbach festmény történelmi értékét erósen gyengíti, hogy a Nagy Károlyról legtöbb adatot szolgáltató korabeli életrajz, Vita Caroli, tartalmaz egy miniaturát Károly koronázásáról (lásd alább), amelyen a korona egyáltalán nem hasonlít a mi Koronánkhoz.

Ez nem jelenti egyértelműen, hogy Szigeti és Kaulbach tévedtek volna. Lehetséges, hogy a miniatura festője, valószínűleg egy szerzetes valamelyik kolostorban, nem volt szemtanú a koronázásnál, és csak egy képzeletbeli koronát rajzolt a Pápa kezébe, nem gondolván arra, hogy a korona azonossága valamikor fontos kérdés lehet. Az is lehet, hogy volt a koronázásról másik, autentikusabb rajz, amit Kaulbach megtalált és felhasznált és ami a Szent Koronához hasonló koronát ábrázol.

3. Vita Caroli miniatűr, Nagy Károly koronázása,

Artúr Király és Európai küldetésünk

Azonban a Korona amugy is bonyolult története tovább bonyolódik (vagy egyszerűsödik?) Pap Gábor egy újabb felfedezésével. Kaulbach “Nagy Károly Koronázása” mellett egy másik tizenkilencedik századbéli nyugateurópai festő is megfestette a Koronát egy legendabeli személlyel kapcsolatban. Ez a festmény az angliai preraffaelita mozgalom jeles képviselőjének, Edward Burne-Jonesnak (1833-1898) a munkája, és Artúr király utolsó perceit örökíti meg (“The Last Sleep of Arthur in Avalon”). Így a két festményt egy sajtóságos tárgyi mozzanat köti össze: a Magyar Szent Korona! Pap Gábor szerint “Kaulbach épügy ezzel koronáztatja meg Károlyát, mint ahogy Burne-Jones is a maga haldokló Artúrjának az ágya alá [valójában inkább az ágy elé] helyezi - mintegy jelezve, hogy evilági életében nem lesz többé módja fejére tenni - ezt a félreismerhetetlenül egyedi megjelenésű koronát. Véletlen egybecsengés? Aligha. Inkább arról lehet szó, - írja Pap Gábor,- hogy a valódi szakrális hagyományt máig nélkülozo Nyugat Európa ilyen módon akarta visszamenoleg szentesíteni a maga fiktív, csakis a világhódító lázálmok birodalmában ágáló álhoseit” (Pap Gábor, “A héj összeesküvése a mag ellen,” Középkor (Internet) Digest aug. 28, 2002; Pap megjegyzése itt Heribert Illig “kitalált középkor” elméletére vonatkozik, amely szerint nemcsak Artúr, de Nagy Károly sem létezo személy).

Igy Kaulbach festménye, ha Burne-Joneséval együtt tekintjük oket, egy másik magyarázatot tesz lehetővé! Akár élt Nagy Károly, akár nem, akár talált Kaulbach korabeli rajzot akár nem, Burne-Jones festménye vitán felül kitalált eseményen alapul és nem létezhet Artúr király “koronájáról” korabeli rajz, ugyanis Artúr király élete legendás udvarával, Kamelottal és Sir Lancelottal valamint a Kerekasztal többi Lovagjaival együtt kimondottan és elismerten kitalált történet, amely a Középkor lovagi életet és a lovagiasság pozitívumait volt hivatott bemutatni. A magyar történelemhez viszonyítva valahogy olyan az Artúr legenda, mintha Toldi Miklóst mint királyt, Mátyás udvarába helyeznénk. Artúr mint történelmi személy nemcsak, hogy nem létezett, de egyesek szerint Artúr legendáját Krisztus második eljövételére illetve

majdani uralmára lehet vonatkoztatni! Az Artúr legenda annyira ideális, hogy a fiatal Kennedy elnök alatt az idealista, fiatal politikusokból mint fénylő lovagokból összetett Fehér Házat is szinte félhivatalosan King Artúr Kamelotjáról nevezték el,

4. Edward Burne-Jones, *Artúr Király utolsó éjszakája* (nagyitva lásd a végén)

Ezek szerint mi a képek új magyarázata? Érdekes módon, az Artúr kép mélyebb értelmét két oldalról lehet megközelíteni, de az eredmény ugyanaz lesz. Burne-Jones képein gyakran találunk a középkor értékes mukincsei közül. Így érthető, hogy meg akarta festeni a magyar Szent Koronát is. Azonban a sok valós történelmi tény helyett, mint például mikor Sziveszter Pápa megáldotta a koronát, vagy Szent Istvánt megkoronázták vele, vagy a Magyarok Nagyasszonyának való felajánlás helyett miért választott egy fiktív jelenetet? A másik oldalról nézve, ha Artúrt meg akarta festeni, miért pont halálosági jelenetet festett, és miért a mi Szent Koronánkat festette a haldokló fiktív király ágya elé? Mi a kapcsolat haldokló Artúr és a mi Koronánk közt?

Igazi művészek festményeiknek gyakran adnak szimbolikus jelenetést. Próbáljuk meg kibogozni Burne-Jones Artúr kirány festményének szimbolikus üzenetét.

Mikor fontos történelmi vagy akár fiktív jelenetet akart Burne-Jones megjeleníteni, csak egy ismert szakrális Korona van a világon, amely ilyen jelentos alkalomra elképzelhető. És ez nem az angol birodalmi korona, hanem a mi Szent Koronánk! A két tizenkilencedik századbéli művész nyilván tudott valamit, amit mi csak most kezdünk megérteni és tudomásulvenni a

Koronánkról, t.i. annak szakrális mivoltát. A mi Koronánk azt képviseli ami jó és nemes Európában. Ezért használta Kaulbach és Burne-Jones a mi Szent Koronánkat a nagyot és nemeset ábrázoló festményeiknél. Ez a meglátás sokkal mélyebb és fontosabb mint az, hogy Nagy Károly valóban létezett-e és viselte-e a koronánkat és azzal volt-e eltemetve. Ha Nagy Károlyt valóban a mi Szent Koronánkkal koronázta volna meg a pápa, azt csak a sors szeszélye hozta volna úgy, minden jelentos történelmi következmény nélkül. A történelmi lényeg az, hogy Nagy Károlyt megkoronázták.

De hogy egymástól függetlenül, két híres művész ilyen fontos vélt vagy valós történelmi eseményt a 19. században megörökítő festményén a mi Koronánk szerepel, az a Korona szakrális jellegének és misztikumának magasfokú megértését tanúsítja. Bár Kaulbach festményének történelmi hitelességével kapcsolatban vannak kérdéses pontok, mint azt fentebb kifejtettük, a lényeg az, hogy a 19. században Kaulbach az európai eszme és civilizáció vélt vagy valós megalkotóját festményében a mi szakrális Koronánkkal kapcsolja össze. Burne-Jones képe, amely nyilván elképzelt jelenetet ábrázol, misztikusabb. Mint már felvetettük, vajjon mi ihlette a művészt, hogy egyáltalán ezt a kitalált jelenetet megörökítse és a Szent Koronát Artúr királlyal fesse meg? Míg Kaulbach rendelésre festette meg Nagy Károly koronázását, ilyen rendelésről nem tudunk az Artúr kép esetében. Burne-Jones bizonyára látott valami eszmeiséget és azt akarta megfesteni.

Azt is figyelembe kell venni, hogy míg Nagy Károly koronázásához a korona szükséges kellék, a halálos ágyán fekvő királyt korona nélkül is lehetne ábrázolni! A Korona, amint elhagyottan fekszik a padlón Artúr feje alatt, azt látszik jelképezni a legalacsonyabb szinten, hogy a király haldoklik, már a Korona is leesett a fejéről. Ehhez azonban nem volt szükséges egy meglevo, más országbeli valós királyi koronát festeni. Az nem kifogás, hogy Hitvalló Szent Edward koronáját Olivér Cromwell beolvasztatta és nem volt más, angol vagy francia model, mert bizonyára voltak rajzok Edward vagy a francia királyok koronáiról, ha csupán azt akarta volna ábrázolni. Egy elképzelt haldokló királyt nyugodtan lehetett volna egy elképzelt koronával is ábrázolni. Ha csak ennyit akart a festő mondani, akármilyen korona megtette volna. Még az is fontos, hogy mindkét festő, a kor tudományos szelleméhez illoen szinte tudományos élethuségre törekedtek annak ellenére, hogy fotografikus ábrázolás nem állhatott rendelkezésükre, és a Szent Koronát csak koronázások alkalmával láthatta a nagyközösség. A Burne-Jones képen a Koronán a legapróbb részletek mellett még a csüngök is világosan látszanak.

A Magyar Szent Korona a keresztény királyi jelvények közt a legautentikusabb, legszakrálisabb, leg "királyibb" mind szimbolizmus, mind történelme miatt már csak azért is, mert Edward vagy a francia királyok koronáját nem óvta meg a Gondviselés a beolvasztástól vagy elvesztéstől, míg Szent István Koronája több mint ezer év viszontagsága ellenére, a mai napig megmaradt. Csak jelenleg éppen nem királyi fejen, hanem Amerikából visszatérve eloször a Nemzeti Múzeumban, majd jelenleg a Parlamentben orizve várja, hogy újra, multjához méltó szerepet kapjon a nemzet és Európa, sot, talán a világ életében és üdvtörténetében.

Koronánk redkivüli jellegét nem kisebb tekintély mint a Vatikán ismeri el. Kevesen vannak tisztában azzal, hogy Szüz Máriát, azaz a Boldogasszonyt, csak a mi Szent Koronánkkal szabad ábrázolni meglevo, valós koronák közül.

Burne-Jones nyilván többet akart mondani festményével mint hogy az elképzelt Artúr király meghalt! Így tehát, ha a 19. századbeli művész, ahogy azt nagy művészekről elvárhatjuk,

eszmei tartalmat akart adni a képnek, illetve ha feltételezzük, hogy a képpel egy gondolatot akart kifejezni, meglepo üzenetet olvashatunk ki az Artúr király festménybol.

Ahogy Artúr király jelképezte ami jó és nemes volt a keresztény középkorban, ugyanúgy a Szent Korona jelképezi legtisztábban az Istentől származó értékrendet és emberi hatalmat. Nos, a 19. századra a nemes keresztény középkort leváltotta a pogány felvilágosodás, és az Istentől származó hatalmat az Amerikai és a Francia Forradalmak elszakítva Istentől, demokrácia néven, emberi kezekbe juttatták. Tehát a kép üzenete nem az, hogy egy elképzelt király meghalt, hanem egy magasabb síkon az, hogy a középkori lovagiasság, Kamelot, és az Istentől származó értékrend és hatalom eszméje halott. A modern Európának ide kell visszatérnie.

Tehát a két kép nem szorosán vett történelmet hanem korunk számára alapvetően fontos kultúrtényt ábrázol: A nagykárolyi szakrális európa-eszme Nagy Károly nevéhez és a mi szakrális Koronánkhoz fuzodik, és az ugyancsak a Koronához fuzodo, Artúr király által képviselt középkori lovagiasság és az Istentől való szakrális hatalom fogalma rég kiment a divatból, rég megszunt. Burne-Jones festménye nem középkori történelmet ábrázol, hanem a 19. századbeli Európa kultúrállapotának kritikája. Sajnos, azóta ezek az állapotok csak rosszabbodtak. A két kép mintegy bekeretezi az európai középkort: Kaulbach képe a kezdetet ábrázolja, Burne-Jones-é a véget.

Ha Csomor feltételezhette, hogy Szent Koronánk tervezésénél és készítésénél valami isteni sugallat játszott közre, nem lehet azt is feltételezni, hogy hasonló sugallat indította a 19. században a német Kaulbachot és az angol Burne-Jones-t, hogy festményeiken a mi Koronánkat ábrázolják? Sokkal kézenfekvőbb lett volna, ha Kaulbach lemásolja a Vita Caroli miniaturjét, vagy Burne-Jones, ha már meg akarta festeni Artúrt, valamelyik brit koronát veszi mintául (amelyek nagyon díszesek ugyan, de a mi Koronánkkal szemben semmi szakrális jellegük, misztikájuk nincs).

Végül lehet valami felső manipulációt látni abban is, hogy a szálak most futnak össze, és a Korona misztériuma pont most vesz egy új fordulatot. Egyrészt az Európa Eszme osztyjának maga a léte kétséges lett, másrészt Koronánk küldetésének és egy új arculatának felfedezése illetve megértése, pont a közös Európába való belépésünkkel esik egybe.

Ez különösen fontos felismerés most, az Európai Közösségbe való belépésünk küszöbén, mert ez mutatja, hogy nem valami elmaradt, nomád néppel van dolguk, hanem olyan Koronával és hagyománnyal rendelkező nemzettel, amelyre Európa minden nemzete irigységgel és tisztelettel nézhet fel.

Nemeskürty István muvelodéstörténész szerint Morus Szent Tamás angol lordkancellár 1553-ban kivégzése előtt írta egy írásában, hogy Magyarország mindig a Keresztény Európa biztos kulcsa volt. Magyarország európaiságát Szent István óta nemcsak mi, magyarok, hanem egy angol államférfi és vértanú szent is tanúsította. Ha ehhez a tanutételhez hozzáadjuk a két festményt, duplán igazra van Nemeskürtynek, mikor azt írta: „ez a benyomásom szerint túlzottan anyagelvu, pénzközpontú gondolkozású, folyvást feltételeket szabó államközösség érezze megtisztelve magát, hogy felvállaljuk oket, miközben azt sem tudjuk, hogy mi vár ránk.... Ha pedig most csatlakozni kíván az ország, követeljük meg kormányunktól, hogy a meghatott hajlongások és köszönetések mellett, érdekeinkért is szakadéktalanul szálljon síkra.... (Remény, 203 április 27).

Mi pedig ne félve és megalázkodva, hanem felemelt fovel, büszkén foglaljuk el méltó helyünket Európa többi nemzete mellett és töltsük be a Gondviseléstől rankbízott küldetésünket! Európának nagyobb szüksége van a mi kulturánkra és hagyományainkra, mint nekünk az övékre! Tehát fiataljaink vegyék komolyan múltunkat, hagyományainkat és történelmünket, és legyenek büszkék magyarnak lenni. Kormányaink pedig ne a gyengeség álláspontjából alkudozzanak, hanem büszkén képviseljék ezt a több, mint ezer esztendő civilizációval és egy szakrális Koronával rendelkező nemzetet. Abba kell hagyni a gyáva, belénk agymosott kisebbségi érzést. Tanuljuk meg, hiúság nélkül, hogy van amire a magyar nemzet fiai és képviselői büszkék legyenek! A magyar nemzet ellenségei pedig tanulják meg, hogy Koronánk és nemzetünk felsőbb védelem alatt áll, jobb lesz, ha nem próbálnak meg kiirtani bennünket.

Az EU politikusok által létrehozott politikai és gazdasági szervezet, ahol a kormányok, illetve azok képviselői mellett az u. n. "eurobürokraták," fizetett alkalmazottak játsszák a domináns szerepet. Európai küldetésünk, hogy a Szent Korona és a korona-tan szellemében kezdeményezzünk egy reformfolyamatot a jelenlegi Európai Unióban.

Mihályi Gilbert premontrei szerzetes, ezeréves "történelmi küldetésünk tudatára" hivatkozva (Európa válsága és megmentése, Róma, 1956; 18 o.) már az ötvenes években figyelmeztetett, hogy az Európai Egység létrehozásával a nemzetek helyes értelemben vett szuverenitása is veszélyben van. Több európai államférfit idézve, Mihályi megállapította hogy "az európai integráció nem jelentheti a szuverenitás végét, hanem annak helyes irányban való fejlődését és kiteljesülését... vissza kell állítani a szuverenitásnak az erkölcsi rend eloirásait követő, közjót szolgáló szerepét, amely [annak] igazi jelentése és rendeltetése" (144-45 o.). Míg ezer évig a nyugatot a keleti barbároktól védtük, eljött az ideje, hogy Nyugat Európát saját magától, hitetlenségétől, kapzsiságától és anyagi értékrendjétől mentjük meg. Ebben a szellemben Mihályi "Szenvedő népemnek, az Európa-védo nándorfehérvári hosók unokáinak" ajánlja könyvét.

Nemeshegyi Péter S. J. teológus és nyugalmazott egyetemi tanár Európa keresztény identitását tárgyaló cikkében írja, hogy a középkori keresztény Európának volt 'lelke'. Nemeshegyi elemzését az Oroszországban született, de az amerikai Harvard egyetemen működött Pitirim A. Sorokin (1889–1968) ismeretszociológiai elméletére építi. "Sorokin a kultúrának hullámszerűen egymást követő három típusát különbözteti meg, amelyeket *sensate culture*, *ideational culture* és *idealistic culture* nevekkel illet. Az első értelemszerűen „érzékelési kultúrának”, a másodikat „tisztán vallási kultúrának”, a harmadikat „vallásos-racionális kultúrának” lehetne nevezni" (Nemeshegyi, 356 o.).

A népvándorlások befejeztével kezdődik tulajdonképpen az Európa-tudat születése. „Bár a népvándorlás rohamai összezúzták az elgyengült Nyugatrómai Birodalmat, az új, fiatal népek átvették a kereszténységet és annak kultúráját, és megszületik a keresztény Európa.

„Ebben a korszakban születik meg igazán az a történelmi és kulturális valóság, amit Európa-tudatnak nevezhetünk.... (A) 800-ban a pápa által császárrá koronázott frank király, Nagy Károly birodalma magát Európának érzi.... Nagy Károly címe: *pater Europae*, Európa atyja.

„Nagy Károly halála után az Európa nagy részére kiterjedő karoling birodalom szétesett ugyan, de a német-római császár és a pápák vezetésével Európa egységes történelmi valóságként megmarad...

„A középkori keresztény Európának volt „lelke”. A csodás székesegyházak, a fenséges liturgia, az egyházi ének, az iskolák, az egyetemek, a pápák, püspökök, papok, az új meg új szerzetesrendek szökoárszeru terjedése mutatja e kultúrának benso erejét. A 12–13. században a „tisztán vallási kultúra” átalakul „vallásos-rationális kultúrává....

„Persze nem szabad elhallgatnunk ennek a kultúrának árnyoldalait sem. Ahogy a régi görög kultúrának szégyene volt a rabszolgaság intézménye és a belháborúk, úgy a középkori keresztény kultúrának is voltak nagy hiányosságai...

„Nem csoda, hogy a görögök kora óta a szabadságot nagyra értékelo európaiak ez ellen a rendszer ellen fellázadtak. A 16. században következett be a robbanás. Luther a *laeta libertas* (vidám szabadság), a *Freiheit des Christenmenschen* (A keresztény ember szabadsága) szavakat tuzte zászlójára.

„Az ebbol a robbanásból származó felekezeti megosztottság és az abból eredo véres vallásháborúk aláásták az isteni kinyilatkoztatásra hivatkozó keresztény kultúra tekintélyét, és a felvilágosodással az európai kultúra hullámvonala elkezd süllyedni az „érzékelési kultúra” hullámvölgye felé, amely a 16. századtól a 20. századig uralta Európát” (u.o., 358-359 o.).

Nemeshegyi persze megállapítja, hogy ennek az „érzékelési kultúrának” is voltak maradandó értékei, foleg a tudományok és az emberi jogok fogalmának kialakítása terén. Ugyanakkor „a vallási értékek iránti bizalom meginog. Marx, Nietzsche, Freud, „a gyanakvás mesterei” az istenhit gyökereit támadják. Egyre inkább terjed a materializmus, a relativizmus. Csak azt becsülik az emberek, ami hasznos és kellemes. Az etikai törvények relativizálódnak. A jogszabályokat csupán emberi meghatározásnak tekintik. A gondolkodók a szabad szerződést próbálják az emberi együttélés (család, társadalom, állam) normájaként felértékelni, de ha a szerződés megtartásának kötelessége is csak relatív, akkor ez sem hoz megoldást. Bizonyítják ezt az egyre szaporodó válások és a nemzetközi szerződések rendszeres megszegése. Minthogy nincsenek transzcendens, örök eszmék és ideálok, semminek sincs értelme. A 19. és 20. század embereinél az „érzékelési kultúra” végso stádiumát jellemzo „értelemvesztés” lesz uralkodóvá. Ezt az értelemvesztést harsogja az abszurd festészet, szobrászat, színdarab, a kakofonikus zene, ezt taglalják a posztmodern filozófusok. Ha az ilyen kivérett „érzékelési kultúra” egyeduralkodóvá válik, semmilyen társadalom sem tud fennmaradni... (u. o. 359-360 o.).

Ezt a krízist jelképezte Burne-Jones a padlóra esett Koronával. Ebbol a krízisbol kell a modern Európát kivezetni. Nemeshegyi szerint „ma már ott tartunk, hogy az Európai Uniónak van közös gazdasága, közös piaca, közös törvényszéke, közvetlenül demokratikusan megválasztott parlamentje, sot közös pénzneme is. Ez azonban nem elegendó az új egyesült Európa megvalósulásához. Ha az európai kultúra megmaradna az „érzékelési kultúra” végso, kivérett stádiumában, vagyis ha az emberek csak az érzékszervek és az azok által verifikálható értelmi ismeretek által feltárt valóságot ismerik el igazi valóságnak, akkor Európa a személyes és nemzeti egoizmusok káoszába fog fulladni. Nagyon igaza van Jacques Delors-nak, a brüsszeli Európa Bizottság volt elnökének: „Ha tíz éven belül nem sikerül lelket és jelentést adnunk Európának, elvesztettük a játszmát.” Ugyanezt mondja Carlo Maria Martini, milánói érsek: „Európa új háza vagy egy új kultúra alapján fog megszületni, vagy egyáltalán nem fog megszületni.”

Milyen lesz ez az új kultúra? Gyökeresen másnak kell lennie, mint a közelmúltig uralkodó „érzékelési kultúrának”. Ha nincs semminek értelme, ha minden relatív, ha az ember

egyetlen célja a véges javak (pénz, hatalom, élvezet) korlátlan birtoklása, ha ez a cél szentesít minden eszközt, ha elonyökért tülekedő és lobbizó csoportok csatátérek lesz Európa, ha Európa jóléte a világ többi népének nyomorára épül, akkor homokra épül Európa háza....

Dr. Sulyok Elemér, Pannonhalmi bencés professzor a közelmúlt tapasztalatai alapján nem hangzik túl optimistának. „Visszatekintve az úgynevezett „rendszerváltás óta eltelt több, mint egy évtizedre, úgy tünik, mintha Amerikából és Nyugat-Európából inkább csak a szenny csapódott le nálunk. Remelem, hogy ez a folyamat a jövőben megszunik.” Majd figyelmeztet, hogy „ha a közös európai jövőt gyorsétermekre és áruházláncokra alapozzuk, akkor a nemzetek kulturája teljesen kifakul” (Remény, 2003 május 18).

Nemeshegyi azt hiszi, „hogy a „vallásos-rationális kultúra” elveit követő keresztényeknek döntő szerepük lesz Európa új lelkének megformálásában. Aquinói Szent Tamás, Nicolaus Cusanus, Newman és más szellemi óriások nyomán, ezek a keresztények hisznek Istenben, tudják, hogy az életnek és mindennek van értelme, követik Jézus szeretetparancsát, de ugyanakkor szeretik az Isten által szépnek és jónak teremtett világot, tisztelik az emberi észet, elismerik az újkori fejlődés vívmányait: az általános emberi jogokat, a demokráciát, a vallásszabadságot, hisznek az igazság és a szeretet csendes erejében, és ezért nem támaszkodnak az eroszakra. Készek mindenkivel párbeszédet folytatni, készek mindenkital tanulni, és velük együtt vándorolni a teljesebb igazság felé” (u. o. 360-362 o.). Ezért egy 12 pontos programot hirdet meg amire az Egyesült Európa kultúráját fel kell építeni (362-365 o.). Ezt a programot mind be lehet vonni a Szent Korona által képviselt értékrendbe.

Nemeshegyi álláspontját Dr. Mádl Ferenc Köztársasági elnökünk megerosította 2002 tavaszán mikor az olasz parlamentben mondott beszédében hangsúlyozta, hogy az Európai Uniónak „erkölcsi tartalomra” van szüksége. A politikai és gazdasági hatalom bürokratikus gyakorlása nem elég egy civilizált, békés és boldog Európa megteremtéséhez, ahol a népek és egyének szabadon, megkülönböztetés és elnyomás nélkül élhetnek.

Patrubány Miklós, a Magyarok Világszövetsége elnöke, pár hónapal ezelott hivatalosan felhívta a Vatikán figyelmét az európai szellemiség elszegényedésére és kérte, hogy a Szent Atya is emelje fel szavát ez ellen az elüzletiesedés és erkölcsstelen kizsákmányolás ellen. Lehet, hogy ez a kérelem el sem jutott a Szentatyához, azonban az tény, hogy II János Pál, pár héttel későbbi, májusi spanyolországi látogatásának a szenttéavatásokon kívül ez volt az egyik fő témája: „Európa, találj újra magadra!” A pápa szerint „olyan Európát kell építeni, amely a kultúrák és nemzetek sajátosságait tiszteletben tartva találja meg egységét. Olyan feltételekkel és elvekkel, amelyek a teljes emberi fejlődést biztosíthatják a polgároknak” (Új Ember, 2003 május 11). A Szentatya Isten és Európa címmel az Európai Unió 14 katolikus képviselőjéhez irt külön levélben sürgette a keresztény értékrend felvállalását az új Európában.

A népek, akik között sok elnyomott népcsoport is van, a sok emberi- és kisebbség-jogi határozat ellenére nem élveznek egyenlo jogokat az ezeréves civilizációval rendelkező Európában, mert nincsenek megfelelő szankciók a kisebbségi jogokat sérto illetve a „nemzeti egoizmusokat” minden áron támogató kormányok ellen. Az emberi és kisebbségi jogokat, valamint az erkölcsöt és az igazságot alárendelték a határok, rendszerek és kormányok stabilitásának. A kétségkívül pozitív fejlődést az emberi jogok terén nagyrészt semlegesíti és aláássa a jogokkal párhuzamos és azokat kiegészítő felelőség hasonló irányú és méretu fejlődésének elmaradása. XIII János Pápa híres Pacem in Terris (Béke a földön) enciklikájában

kifejti, hogy a jogok és kötelességek egyensúlya az alapja a családi, társadalmi, országon belüli és országok közti békének. A lemult szocialista világban az embereknek csak kötelességei voltak. Ha megnézzük a volt szovjet alkotmányt, abban csak az állampolgárok kötelességeiről találunk listát. Ezzel szemben, az Amerikai Függetlenségi Háború (amit az amerikaiak "forradalomnak" neveznek) és a Francia Forradalom eredményeként a felvilágosodott Nyugat csupán szabadságról és jogokról beszél. A diktatúrákban nincsenek jogok csak kötelességek. Ugyanakkor a liberális rendszerekben jogok vannak kötelezettségek nélkül. Mindkét megoldás csak ellentétkehez, elégedetlenséghez és káoszhoz vezethet.

Igy például a modern Európában hiába hoznak határozatokat az emberi és kisebbségi jogokról, ha nem írják elő, hogy az államoknak a többségek által választott vezetői felelősek a kisebbségi jogok betartásáért és betartatásáért. Sajnos, ez a törvényesített jogfosztás még a vallásokon belül is fennáll mikor például Európa közepén a szlovákiai magyaroknak nem szabad magyarul énekelni a Boldogasszony Anyánkat, vagy hogy "tartsd meg Isten Szentatyánkat," vagy az Eucharistikus Kongresszus indulójában, hogy "...forrassz egyé békességben minden népet s nemzetet." Ha a félmilliónyi szlovákiai magyar nem érdemel egy magyar püspököt, és a szlovák egyház nem gondoskodik magyar papképzésről, vagy ha a gyönyörű magyar liturgikus hagyományokat halálraitélhetik Szlovákiában a szlovák püspökök akkor itt valami baj van! Senki sem felelős azért, hogy akár ekumenikus, akár nemzetpolitikai meggondolásból megtagadják a félmillió szlovákiai magyartól nemcsak az egyházjogban hanem nemzetközi szerződésekben is, mint pl. az EBESZ okmányai, amely szervezetnek nemcsak Szlovákia hanem a Vatikán Állam is tagja, garantált jogaikat, hogy vallásukat és liturgiájukat saját, ősi nyelvükön gyakorolják. A példának felhozott Szlovákia a sorozatos kisebbségi és alapvető emberi jogsértések ellenére, hazánkkal együtt, a legjobb úton halad az Európai Unióba való felvétel felé.

A jelenlegi Európai értékrend teljesen ellentmond a Szent Korona tannak valamint a Nagy Károly és Artúr Király fejéit ékesítő Szent Koronára alapozott keresztény lovagi értékrendnek. Ha végigolvassuk Szent István Intelmeit Imre Herceghez, az nem a királyi jogokról hanem kötelességekről szól. István a bevezető részben tisztán kimondja, hogy saját tanulmányai és tapasztalatai alapján ad utasításokat, parancsokat, tanácsokat, javaslatokat fiának, hogy azok szerint kormányozzon. Az Intelmek hatodik pontja máig is a világ legfelvilágosodottabb kisebbségi politikáját írta elő Imre hercegnek. Ha Európa be akarja vonni a Szent Korona országát, vissza kell, hogy hozzák az európai közéletbe a keresztény lovagiasságot, az életigenlést, Szent István Intelmeinek a szellemét, és az erkölcsi tartalmat amit Szent Koronánk jelent és amit nemcsak Mádl Elnök úr és Patrubány Miklós, hanem maga a Szentatya is sürgetett! Felvételünk után pedig ennek a szellemnek elmozdítása lesz szent hivatásunk és feladatunk! Az első lépés ebben az irányban úgy látszik, már megtörtént. Szájer József, az Országgyűlés egyik alelnöke javaslatot nyújtott be az EU reformjait előkészítő bizottságnak az egyházi közösségek jogairól, amit a bizottság nagyobb változtatások nélkül el is fogadott. Az indítvány kimondja, hogy az EU tiszteletben tartja az egyházak véleményét, önazonosságát, hozzájárulását a közélethez, s rendszeres dialogust tart fenn e közösségekkel.

De ez csak a kezdet, az európai értékrend igazi reformja csak ezután kezdődik. A jelen és az ezután választandó magyar delegációnak, a hasonló európai kezdeményezésekkel és csoportokkal összhangban, ki kell venni a részét a reform munkából. Bibliai hasonlattal élve, mi kell, hogy legyünk a kis kovász, amely megkeleszti az anyagiasság fertőjébe sülyedt nyugatot. Mihályi Molnár László még találabb hasonlatot alkalmaz mikor cikkének ezt a címet adta: „Oltóvesszot a vad(nyugati) alanyba.” Bizonyos ironia csendül ki Molnár soraiból: „Európa

keleti felének most nagylelkűen megengedték, hogy belépjen azon a kapun, amely a pénz, a kényelem, és jóllakottság oltára előtt rituális szertartás keretében vetkőzteti ki önmagából az embert, hogy önként vállalt szolgásgára vesse, s lelkét elrabolja.” Majd ezt írja cikkében: „a lelki vakságban élok nem tehetnek arról, hogy nem látják azt, amit Jézus követői könnyen észrevesznek. Ilyen értelemben az uniós tagságot mi, kelet-európai keresztények missziós küldetésnek is felfoghatjuk” (Remény, 2003, április 6). És a mi Szent Koronánk az a fegyver, amely ezt a küldetést sikerre viheti, ha Szent Koronás nemzeti zászlónk alatt indulunk a harcba. Mint Bábel Balázs Kalocsa-Kecskeméti érsek, írja, „Paul Lawy, egy koncentració táborból kiszabadult zsidóból lett keresztény kereste az Unió számára a megfelelő emblémát.... {és végül) a Szűz Mária feje felett látható korona tizenkét csillagát tetette az EU zászlajára egy Mária szoborról. Ott van tehát Mária, ha nem is a Magyarok Nagyasszonyaként, de Európa védoasszonyaként.” A tizenkét csillagos koronát pedig Mária mint a Világ Királynője viseli.

Majd így fejezi be elmélkedését Balázs érsek: „Ezekkel a gondolatokkal és ezzel a reménnyel várom azt, hogy az Egyesült Európa meg tudja valósítani a humánus eszméjét, a szeretet civilizációját” (Remény, 2003 május 4). Ebben kell, hogy Mária népe, a Szent Korona országa vezető szerepet játsszon. Ez Isten-adta küldetésünk.

Amint látjuk, a két egymástól független festmény Szent Koronánkkal olyan nemzeti kincs amit halálos bűn lenne nem kihasználni nemzetünk, és főleg ifjúságunk nemzettudatának, magyarságukra való büszkeségük növelésére, nemzetünk tekintélyének és jóhírének fellendítésére, valamint az új európai eszmeiség kialakítására. Egyetlen más nemzet sem büszkélkedhet hasonló szimbólummal, hagyománnyal és küldetéssel! +

